



УДК 342.9

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО В УКРАЇНІ

Студентка: Юрчук Ганна, гр. БП-2-17

Науковий керівник: д.ю.н. Ковальчук А. Ю.

Київський національний університет технологій та дизайну

Актуальність теми. Загальновідомо, що адміністративне право України – одна з галузей публічного права, яка регулює суспільні відносини, що виникають у сфері організації, а також діяльності органів публічної адміністрації, спрямованої на забезпечення та захист прав і свобод громадян.

Об'єкт та предмет дослідження. Норми адміністративного права регулюють значне коло суспільних відносин, особливістю яких є те, що вони виникають у результаті владної діяльності органів публічної адміністрації, які діють від імені держави, і однією зі сторін цих відносин є орган виконавчої влади або виконавчий орган місцевого самоврядування чи інший орган, наділений державою владними повноваженнями у відповідній сфері. Саме для цієї галузі права характерними є постійні та стрімкі зміни, пов'язані насамперед із залежністю від політичних, суспільних та соціальних змін і, як наслідок, з доволі значною плинністю нормативно-правових актів, більшість з яких є підзаконного характеру.

Як відомо, адміністративне право розвивалося спочатку в межах науки камералістики, а згодом - поліцейського права, яке було започатковане для вирішення завдань поліцейської держави, характерними рисами якої є урядова опіка та втручання у всі сфери життя, відсторонення громадян від участі в державному управлінні, наявність дуже розгалуженої бюрократії. Нині, адміністративне право в Україні розвивається активно і послідовно, маючи своєю основною метою створення необхідних умов для реалізації приватними особами у сфері публічного управління всього належного їм комплексу прав, свобод і законних інтересів.

Нормативною основою для такого розуміння мети адміністративного права виступає Конституція України, в якій закріплено, що утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави, порядок реалізації якого, власне, і встановлюється нормами адміністративного права.

Адміністративне право виступає обов'язковим конструктивним елементом парадигми взаємовідносин приватної особи і держави, «захищаючи, перш за все, особистість від надмірного, несумісного з умовами її вільного розвитку, державного втручання». Істотною умовою існування сучасного адміністративного права є наявність добре функціонуючої системи публічного управління та управлінської діяльності. Новітній етап характеризується кардинальним переглядом сутності, змісту та призначення адміністративного права, якому притаманний перехід від державоцентристського (інтереси держави на першому місці, людина – для держави) призначення адміністративного права до людиноцентристського (інтереси людини на першому місці, держава – для людей). Визначається особа як основний суб'єкт адміністративно-правових відносин та призначення державних органів на створення необхідних умов для реалізації та захисту прав, свобод та інтересів особи. Ці базові, засадничі позиції адміністративного права вже певним чином знаходять прояв у нормах адміністративного законодавства. Втім, потреба у їх практичній імплементації постає все ще занадто гостро.

У недалекому минулому адміністративному праву був притаманний здебільшого лише імперативний метод правового регулювання адміністративних відносин. Проте в демократичній державі не можна виключно керуватися даним методом, в сучасних умовах в державі досить органічно поєднується як імперативний, так і диспозитивний метод правового регулювання адміністративних відносин. Можна стверджувати, що адміністративному праву притаманний метод зі змішаною природою.



Серед наукового загалу, практиків та експертного середовища побутує певна варіативність векторального напрямку розвитку адміністративного права, а відтак – оновлення відповідного законодавства та, головне, ефективність застосування такого на практиці. Проте погляди щодо концептуальних позицій переважно є одностайними. Так, доцільним вбачається провести насамперед зміни, які стосуються подальшої оптимізації та розвитку адміністративно-правових відносин, а саме: окреслити чіткий розподіл повноважень між органами місцевого самоврядування за принципом субсидіарності і наділення саме громад максимально широким колом повноважень; забезпечити реалізацію повноважень органів місцевого самоврядування необхідними фінансовими ресурсами; ліквідувати державні адміністрації і створити натомість державні представництва тощо.

Тому серед напрямів перспективного розвитку можна висунути такі: реалізація реформи на місцевому рівні, проведення децентралізації публічної влади; оновлення принципів діяльності суб'єктів публічної влади; збагачення змісту адміністративного права новими поняттями та категоріями; забезпечення захисту адміністративних прав та свобод громадян належними судовими органами; реалізація мети рівноцінного ставлення державних службовців до оцінки як стану виконання з боку громадян обов'язків перед державою, так і стану виконання з боку держави обов'язків щодо забезпечення прав і свобод громадян, за що держава, згідно з ч. 2 ст. 3 Конституції України, несе відповідальність; здійснення адаптації адміністративного законодавства до стандартів та норм Європейського союзу.

Висновки. Отже, з вищевикладеного можна зробити висновок, що адміністративне право виникло ще за давніх часів і продовжує свій стрімкий та інтенсивний розвиток. Адміністративне право є правом публічним, яке регулює взаємовідносини держави та громадянина в сфері реалізації публічної влади. Для його виникнення як самостійної галузі права було необхідно пройти досить довгий шлях свого становлення, переживаючи епохи промислових революцій, до становлення вільної, незалежної та демократичної держави.

З метою подальшої оптимізації та розвитку адміністративно-правових відносин доцільним вбачається: оновлення системи суб'єктів публічної влади; проведення боротьби з правовим нігілізмом; забезпечення гідного рівня виконання прав та свобод громадян, захист належних йому прав від порушення з боку держави та її владних суб'єктів; оновлення чинного законодавства, насамперед з дієвим насиченням органів публічного управління на місцях та громадських організацій реальними інструментами прийняття необхідних для держави управлінських рішень. Адміністративне право України є невід'ємною галуззю правової системи України, яке шляхом розвитку та уточнення конституційних норм стало основоположним для публічного права та робить провідний внесок у забезпечення публічних прав, свобод і законних інтересів людини та громадянина, державного й публічного інтересу.

Література:

1. Авер'янов В.Б. Владні управлінські функції за Кодексом адміністративного судочинства України: доктринальний аналіз. /Проблеми теорії та практики адміністративної юстиції: зб.наук.статей/Смокович М.І., Цуркан М.І., Перепелюк В.Г. та ін. – К.: Юрінком Інтер, 2012 –84с. С.23- 47;
2. Адміністративна юстиція. Адміністративне судочинство: Навчальний посібник/ За заг.ред. Т.О. Коломоець, Г.Ю. Гулевської. К.: Істина, 2007. 152с.
3. Адміністративна юстиція в Україні: Навчальний посібник,/ За заг.ред. А.Т. Комзюка-К.: Прецедент, 2009.- 198с.;
4. Остапенко О.І., Кісіль З.Р., Ковалів М.В. Адміністративне право: навч.посіб. 2-ге вид. КНТ; ЦУЛ, 2009.536с.;
5. Адміністративне право: підр./ Ю.П. Битяк (кер.авт.кол.), В.М. Гарашук та ін; за заг.ред.Ю.П.Битяка, В.М. Гарашука, В.В. Зуй 2-ге вид., перероб.та допов.Х.: Право, 2012.- 656с.;